

Robert Wanic

Temat

Egzamin maturalny w 2024 roku w Formule 2023 dla absolwentów technikum i szkoły branżowej II stopnia (stan prawny na dzień 30 października 2022).

Abstrakt

Artykuł ten ma na celu przybliżyć uczniom kształcącym się w pięcioletnim technikum i trzyletniej szkole branżowej II stopnia formułę egzaminu maturalnego, jaka będzie ich obowiązywała w 2024 roku.

Na potrzeby tego materiału, posługuję się pojęciem matura w Formule 2023, w odróżnieniu do egzaminu maturalnego w Formule 2015 – obowiązująca zdających, którzy ukończyli 4-letnie technikum i 3-letnie liceum.

W 2024 roku po raz pierwszy do egzaminu maturalnego w Formule 2023 będą przystępowali absolwenci 5-letniego technikum oraz branżowej szkoły II stopnia, którzy byli absolwentami 8 letniej szkoły podstawowej oraz szkoły branżowej I stopnia.

Uczeń, który chce przystąpić do egzaminu maturalnego musi złożyć deklarację wstępną do 30 września 2023 roku, do dyrektora szkoły, do której uczęszcza.

Zmiany w deklaracji można dokonać do 7 lutego 2024 roku za pomocą deklaracji ostatecznej. Jeżeli uczeń nie dokona zmian do 7 lutego 2024 roku, jego deklaracja wstępna staje się ostateczną. Uczeń może zdecydować, czy składa deklarację w postaci elektronicznej (e-deklarację), czy deklarację w tradycyjnej formie papierowej. E-deklarację składa się za pośrednictwem strony internetowej w serwisie ZIU ([Zintegrowanego Interfejsu Użytkownika](#)). Osoby, które chcą złożyć e-deklarację powinny do 25 września 2023 roku otrzymać login i hasło od dyrektora szkoły. Logowania można dokonać również za pomocą profilu zaufanego, e-dowodu lub bankowości elektronicznej. Deklarację można złożyć tylko w jednej postaci.

Przedmioty obowiązkowe w części pisemnej egzaminu, do których absolwent musi przystąpić:

- język polski (poziom podstawowy) – próg zaliczenia 30%
- matematyka (poziom podstawowy) – próg zaliczenia 30%
- język obcy nowożytny (poziom podstawowy) – próg zaliczenia 30%.

Przedmioty obowiązkowe w części ustnej, do których absolwent musi przystąpić:

- język polski (bez określania poziomu) – próg zaliczenia 30%
- język obcy nowożytny (bez określania poziomu) – próg zaliczenia 30%.

Absolwenci szkół lub oddziałów z językiem nauczania mniejszości narodowej obowiązkowo przystępują także do egzaminu z języka tej mniejszości w części pisemnej (na poziomie podstawowym). Absolwenci szkół lub oddziałów dwujęzycznych mają obowiązek przystąpić do egzaminu z języka obcego nowożytnego na poziomie dwujęzycznym w części pisemnej jako przedmiotu dodatkowego.

Każdy absolwent **musi przystąpić obowiązkowo** do części pisemnej z przynajmniej jednego przedmiotu dodatkowego (na poziomie rozszerzonym). Egzamin na poziomie rozszerzonym nie posiada progu zaliczenia. Zdający może przystąpić do egzaminu maturalnego z dowolnie wybranego

przedmiotu z puli przedmiotów określonych w przepisach, bez względu, czy w szkole uczył się tego przedmiotu, czy nie.

Obowiązek ten nie dotyczy osoby posiadającej dyplom zawodowy w zawodzie nauczonym na poziomie technika, dyplom potwierdzający kwalifikacje w zawodzie nauczonym na poziomie technika, świadectwa potwierdzające kwalifikacje w zawodzie ze wszystkich kwalifikacji wyodrębnionych w danym zawodzie nauczonym na poziomie technika, certyfikaty kwalifikacji zawodowych ze wszystkich kwalifikacji wyodrębnionych w danym zawodzie nauczonym na poziomie technika (świadectwa potwierdzające kwalifikacje w zawodzie i certyfikaty kwalifikacji zawodowych mogą być łączone również ze świadectwem czeladniczym).

Zdający w deklaracji przystąpienia do egzaminu maturalnego wskazują fakt posiadania dokumentów wymienionych wyżej.

Zdający w deklaracji przystąpienia do egzaminu maturalnego mogą zadeklarować przystąpienie do egzaminu maturalnego z nie więcej niż pięciu przedmiotów dodatkowych na poziomie rozszerzonym. Absolwent, który w złożonej deklaracji przystąpienia do egzaminu maturalnego wskazał przedmiot dodatkowy na poziomie rozszerzonym ale po złożeniu deklaracji maturalnej uzyskał dyplom zawodowy w zawodzie nauczonym na poziomie technika lub skompletował certyfikaty kwalifikacji zawodowych ze wszystkich kwalifikacji wyodrębnionych w danym zawodzie na poziomie technika, **może złożyć pisemną informację o rezygnacji** z przystąpienia do egzaminu maturalnego z tego przedmiotu dodatkowego lub tych przedmiotów dodatkowych na poziomie rozszerzonym. Pisemną informację (załącznik 5c) należy złożyć nie później niż na dwa tygodnie przed terminem egzaminu maturalnego. Pisemną informację zdający składa dyrektorowi szkoły którą ukończył. **Jeżeli zdający nie złoży pisemnej rezygnacji z przystąpienia do egzaminu maturalnego z przedmiotu dodatkowego, wtedy musi przystąpić do egzaminu maturalnego z przedmiotu dodatkowego na poziomie rozszerzonym.**

Rodzaje zadań egzaminacyjnych, które mogą pojawić się na egzaminie maturalnym w 2024 roku, przedstawione są w **Informatorach o egzaminie maturalnym**, opublikowanych na stronie Centralnej Komisji Egzaminacyjnej i na stronach okręgowych komisji egzaminacyjnych. Przykłady i opisy zadań egzaminacyjnych należy **czytać łącznie z aneksami do informatorów – dotyczy to lat 2023 i 2024**. Aneksy zawierają m.in. spis wiadomości i umiejętności określonych w rozporządzeniu Ministra Edukacji i Nauki o wymaganiach egzaminacyjnych obowiązujących w 2023 i 2024 r. oraz informacje o treściach opisanych w Informatorze, które **nie obowiązują** na egzaminie w 2023 i 2024 r.

Od roku 2023 na egzaminie maturalnym przeprowadzany będzie **egzamin ustny** z języka polskiego oraz z języka obcego nowożytnego. Egzamin ustny z języka polskiego będzie sprawdzał umiejętność tworzenia wypowiedzi na dany temat w oparciu o tekst literacki lub tekst kultury. Absolwent będzie losował zestaw zadań egzaminacyjnych składający się z dwóch zadań. Pierwsze zadanie będzie zadaniem z puli zadań jawnych i będzie dotyczyło znajomości treści i problematyki lektury obowiązkowej. Zadanie z puli zadań jawnych będzie zawierało wyłącznie polecenie. Zadania jawne są publikowane przez Centralną Komisję Egzaminacyjną na dwa lata przed egzaminem. Komunikat w sprawie zadań jawnych w części ustnej egzaminu maturalnego w 2024 roku jest dostępny pod [linkiem](#).

Drugie zadanie będzie dotyczyło zagadnień związanych z literaturą, kulturą lub językiem. Zadanie drugie, oprócz polecenia, będzie zawierało również fragment tekstu literackiego, ikonograficznego lub językowego i na jego podstawie zdający będą musieli odpowiedzieć na zadane pytanie, jednocześnie odwołując się do innego tekstu kultury albo utworu literackiego. Zdający w swojej odpowiedzi powinien uwzględnić przynajmniej jeden **wybrany kontekst**.

Egzamin w części ustnej będzie trwał 30 minut – 15 minut to czas na przygotowanie się zdającego do wypowiedzi, 10 minut to wypowiedź monologiczna, 5 minut trwa rozmowa z Zespołem Przedmiotowym. Podczas rozmowy zdający może otrzymać od egzaminatora od jednego do trzech pytań. Za poprawne udzielenie odpowiedzi zdający może otrzymać maksymalnie 30 punktów.

Egzamin z części ustnej z języka obcego nowożytnego składa się z rozmowy wstępnej oraz zestawu trzech zadań. Rozmowa wstępna trwa około 2 minut, podczas której zdający otrzymuje pytania związane z jego życiem i zainteresowaniami. Rozmowa wstępna ma na celu umożliwienie zdającemu oswojenie się z sytuacją egzaminacyjną. Zadanie 1. to rozmowa z odgrywaniem ról wskazanych w poleceniu, w zadaniu 2. zdający opisuje ilustrację zamieszczoną w wylosowanym zestawie c Zadanie 3. to wypowiedź zdającego na podstawie polecenia i materiału stymulującego i odpowiada na dwa pytania zadane przez egzaminatora. Egzamin ustny z języka obcego nowożytnego bez określenia poziomu trwa do 15 minut, za poprawne udzielenie odpowiedzi zdający może otrzymać maksymalnie 30 punktów.

Egzamin pisemny z języka polskiego na poziomie podstawowym będzie trwał 240 minut. Zdający otrzyma dwa arkusze egzaminacyjne i sam decyduje o kolejności i rozłożeniu w czasie pracy nad poszczególnymi częściami egzaminu.

Arkusze składa się z 2 części:

Część 1 - **Język polski w użyciu**, będzie sprawdzał umiejętność czytania ze zrozumieniem, argumentowania, posługiwania się poprawną polszczyzną oraz umiejętnością stworzenia notatki syntetyzującej ukierunkowanej tematycznie w poleceniu. Notatka syntetyzująca jest formą zwięzłego przedstawienia informacji istotnych dla danego tekstu lub tekstów. Notatka syntetyzująca powinna być rzeczowa i zwięzła. Określona długość notatki 60–90 wyrazów. Część 1. Będzie obejmowała zestawienie dwóch tekstów na zbliżony temat oraz zadań dotyczących tych tekstów.

Część 2 - **Tekst historycznoliteracki**, będzie sprawdzał wiadomości i umiejętności z zakresu historii i teorii literatury oraz języka.

Za rozwiązanie zadań z arkusza pierwszego zdający może otrzymać 25 punktów (za część pierwszą może otrzymać 10 punktów, za część drugą może otrzymać 15 punktów).

Arkusze drugi – **Wypracowanie**, będzie sprawdzał znajomość lektury obowiązkowej – lista lektur zamieszczona jest w arkuszu egzaminacyjnym. Zdający będzie miał dwa tematy do wyboru. W wypracowaniu zdający będzie musiał przedstawić argumenty, odwołując się do dwóch utworów literackich oraz do wybranych dwóch kontekstów. Zdający samodzielnie tworzy wypowiedź pisemną, jednak nie krótszą niż 300 wyrazów. Każdy temat wymaga odwołania się do obowiązkowej lektury szkolnej.

Oceniając wypracowanie, egzaminatorzy będą przydzielali punkty w czterech kryteriach głównych: spełnienie formalnych warunków polecenia, kompetencje literackie i kulturowe, kompozycja wypowiedzi, język wypowiedzi. Za rozwiązanie arkusza drugiego zdający może otrzymać 35 punktów.

łącznie za część pisemną z języka polskiego na poziomie podstawowym zdający może otrzymać 60 punktów.

Egzamin pisemny z matematyki na poziomie podstawowym będzie trwał 180 minut. Za poprawne rozwiązanie zadań z arkusza zdający może otrzymać 46 punktów. Arkusz będzie zawierał zadania zamknięte oraz otwarte krótkiej i rozszerzonej odpowiedzi. Za poprawnie rozwiązane zadania zamknięte zdający może otrzymać 29 punktów, natomiast za zadania otwarte 17 punktów. Podczas egzaminu zdający może korzystać z **Wybranych wzorów matematycznych**, cyrkla i linijki oraz kalkulatora prostego.

Egzamin pisemny z języka obcego nowożytnego będzie trwał 120 minut. Za poprawne rozwiązanie zadań w arkuszu zdający może otrzymać 60 punktów. Na egzaminie pisemnym będzie sprawdzany poziom biegłości językowej, w tym zakresu środków językowych. W wypowiedziach pisemnych – sprawdzana będzie znajomość języka na poziomie B1 (B1+ w zakresie rozumienia ze słuchu i rozumienia tekstów pisanych). Stosowany jest opis poziomów biegłości językowej według Europejskiego Systemu Opisu Kształcenia Językowego (ESOKJ). Zdający podczas egzaminu usłyszy z CD dwukrotnie nagrania do zadań sprawdzających wiadomości i umiejętności w zakresie rozumienia ze słuchu. Czas trwania nagrania około 25 minut.

Oprócz tekstów w języku obcym, zdający usłyszy również instrukcje w języku polskim dotyczące rozwiązywania tych zadań. Podczas egzaminu pisemnego poziom rozumienia ze słuchu sprawdzany będzie 3–4 zadaniami, rozumienie tekstów pisanych 4–5 zadaniami, znajomość środków językowych 3–4 zadaniami. W arkuszu znajdować się będzie jedno zadanie – wypowiedź pisemna (bez możliwości wyboru), które dotyczy będzie tekstu użytkowego np. listu prywatnego, e-maila, wpisu na blogu lub na forum internetowym /.../ – zdający musi napisać wypowiedź pisemną używając od 80 do 130 wyrazów.

Podczas każdego egzaminu w części pisemnej zdający powinien:

1. dokładnie zapoznać się z instrukcją znajdującą się na pierwszej stronie arkusza egzaminacyjnego
2. sprawdzić czy otrzymał właściwy arkusz egzaminacyjny (**prawidłowa formuła egzaminu, data egzaminu, godzina egzaminu, przedmiot oraz poziom egzaminu**)
3. sprawdzić czy arkusz zawiera właściwą liczbę stron i czy wszystkie polecenia wydrukowane są czytelnie
4. zapisać czytelnie swój nr PESEL oraz nakleić otrzymaną naklejkę z kodem kreskowym (właściwa naklejka nie zawiera imienia i nazwiska zdającego)
5. używać długopisu lub pióra z czarnym tuszem
6. błędne zapisy wyraźnie należy przekreślić
7. pisać czytelnie.

Arkusz egzaminacyjny, który otrzymuje zdający powinien mieć banderolę. W przypadku naruszenia lub braku banderoli fakt ten musi zgłosić przewodniczącemu zespołu nadzorującego w danej sali.

Na egzaminie zdający nie może używać korektora oraz ołówka. Dyrektor Centralnej Komisji Egzaminacyjnej co roku do 20 sierpnia ogłasza komunikat w sprawie materiałów i przyborów, z

których mogą korzystać zdający na egzaminie maturalnym (art. 9c ust. 2 punkt 10 lit. a tiret ustawy z dnia 7 września 1991 r o systemie oświaty (Dz.U. z 2022 poz. 2230 z póź. zm.)).

Zapisy w brudnopisie nie będą oceniane przez egzaminatora.

Rozwiązanie zadań zamkniętych zdający przenosi na kartę odpowiedzi. Wszelkie wątpliwości techniczne musi zgłaszać członkom zespołu nadzorującego w sali.

Wszelkie informacje na temat egzaminu maturalnego oraz komunikaty Dyrektora Centralnej Komisji Egzaminacyjnej w sprawie harmonogramu przeprowadzania egzaminów, dostosowaniach egzaminu maturalnego, materiałach i przyborach pomocniczych, informacji o sposobie i organizacji przeprowadzania egzaminu maturalnego, listy zadań jawnych do części ustnej egzaminu maturalnego oraz przydatne formularze zdający znajdzie na stronie <https://cke.gov.pl/> lub stronach okręgowych komisji egzaminacyjnych.

Źródła:

1. <https://cke.gov.pl/>
2. Ustawa o systemie oświaty z dnia 7 września 1991 r o systemie oświaty (Dz.U. z 2022 poz. 2230 z póź. zm.)
3. Rozporządzenie Ministra Edukacji i Nauki z dnia 1 sierpnia 2022 r. w sprawie egzaminu maturalnego Dz.U. 2022 poz. 1644